

بزرگداشت هنرمند ایرانی در جشنواره عکاسی ایتالیا

مجموعه آثار سعیدی، در جشنواره بین‌المللی عکاسی «سیمنا» در کشور ایتالیا مورد تجلیل قرار گرفت. سعیدی پیش از این برای یکی از مجموعه آثارش، جایزه مستر فوتوژورنالیسم ایتالیا را گرفته بود. این عکاس ایرانی درباره «عکاسی مستند» سخنرانی و ورکشاپ دو روزه‌ای را همراه «فرانچسکو تیتو» برای عکاسان ایتالیایی برگزار کرد.

کافه کتاب

نگاهی به کتاب «قدم زدن در بابل» نوشته عباس صفاری

سفر به تجربه‌های شخصی یک شاعر

شاهین فتحیان

منتقد

وقتی فردی در یکی از شاخه‌های هنری شناخته شده، به آن معروف می‌شود، معمولاً کمتر پیش می‌آید که در سایر زمینه‌ها هم اگر طبع آزمایی کند، موفق از کار درآید. وقتی هنرپیشه‌ای مجموعه شعر منتشر می‌کند یا نمایشگاه عکس ترتیب می‌دهد، حتی وقتی منتقد سینمای موجهی فیلم می‌سازد، یا وقتی یک شاعر خواننده می‌شود، این‌طور است. گاهی کار حاصل، شکل کار یکاتوری به خود می‌گیرد و در بیشتر مواقع، نتیجه، سطح متوسطی را شامل می‌شود که یاری رقابت با آثار اورجینال آن حوزه را ندارد و دلیلی قاطع پیدا نمی‌کنیم که به آن اقبال نشان دهیم. اما علاوه‌بر جنبه‌های فانتزی تمایل عمومی به اطلاع از مسائل خصوصی شخصیت‌های سلبریتی، همه ما مثلاً دوست داریم بدانیم اگر فردی در حوزه فلسفه مشهور شده، نگاه فردی‌اش به دنیا و پیرامونش چگونه است. یا اگر نویسنده و شاعری به توفیق دست یافته، عقیده‌های سیاسی یا جهان‌بینی شخصی‌اش چطور است؟ حال اگر این فرد، انسانی جاافتاده و دنیادیده باشد، برایمان جذابیت و اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. کتابی که اخیراً از عباس صفاری در ایران انتشار یافته، از این قسم است.

عباس صفاری که در این سال‌ها جزء شاعران موفق محسوب شده، شاعر عجیبی است. او پیشکسوت است اما حداکثر ۱۵-۱۰ سال است که به‌عنوان شاعر در جامعه ادبی و نزد مخاطبان شناخته شده است. سال هاست و از ۱۸ سالگی در خارج از کشور زندگی می‌کند اما در شعرهایش هم از فضای بومی وطن و بومش دور نیفتاده است. حدود نیم قرن

به تفاخر نرسیده و نشانی از چنین حس‌ی وجود ندارد. حالا پس از چند مجموعه شعر موفق که علاوه‌بر انتخاب مردمی با مبنای رسیدن به چاپ‌های چندم، در جایزه‌های شعر ایران هم منتخب بوده‌اند، انتشارات آردمان از این شاعر معاصر کتابی منتشر کرده که در واقع جهان‌بینی ذهنی پس شعرهایش را به ما نشان می‌دهد. «قدم زدن در بابل» مجموعه‌ای از خاطرات، سفرنامه‌ها و تک‌نگاری‌های عباس صفاری است که ۵۳ نوشته را در ۳۲۶ صفحه شامل می‌شود. صفاری در این مجموعه، همان قدر که از ویژگی‌های مهاجرت، آثار ادبی و هنری مهاجرت و ویژگی‌های طیف‌های مختلف مهاجران سخن گفته، از گذشته‌های نه‌چندان دور تهران نیز یاد آورده و برای نمونه، تأثیر سیل سهمگین سال ۱۳۴۱ را بر کودکی‌اش روایت کرده است. در این مجموعه از چهره‌هایی چون صادق هدایت، هوشنگ گلشیری، محمدعلی سپانلو، چارلز بوکافسکی، فرهاد مهراد، سیمین بهبهانی، پرویز اتابکی، کریم محمودی، کارل مارکس، لئونارد کوتن، اوکتاویو پاز، آنا آخمتاوا، بورخس، برگمن و... سخن رانده، روایت کرده و نظر داده است. همچنین از تعدادی از سفرهایش گفته که برخی از آنها انگار مخاطب را به ناگجایابی می‌برد که روایت صفاری از واقعیت‌هایشان، ما را به حیرت می‌رساند. «قدم زدن در بابل» را انتشارات آردمان در هزار نسخه، به‌بهای ۲۰ هزار تومان به بازار کتاب عرضه کرده است.

جشنواره

نتیجه اولین مرحله داوری

جایزه شعر شاملو

نتیجه اولین مرحله داوری دومین دوره جایزه شعر احمد شاملو اعلام شد. به گزارش ستاد اطلاع‌رسانی این جایزه، هیات داوران مرحله اول داوری دومین دوره جایزه شعر شاملو را اعلام کرده است؛ با سپاس از شاعران و ناشران محترمی که کتاب‌هایشان را برای شرکت در این رقابت ادبی ارسال کردند، به اطلاع می‌رساند از میان ۱۷۰ عنوان کتاب شعر، نو آرسالی به دبیرخانه جایزه، در گزینش‌های اولیه این هیات بیش از ۴۰ عنوان مجموعه شعر از شاعران باسابقه و شاعران نسل جوان و نخله‌های مختلف شعر امروز فارسی، مورد توجه قرار گرفت. بر اساس بیانیه دبیرخانه این جایزه، در ادامه روند داوری با برگزاری جلسه‌های متعدد، همچنین بحث و تبادل نظر با در نظر داشتن معیارهایی سخت‌گیرانه و متناسب با تنوع جریان‌های شعری، ۱۶ اثر شایسته راه‌یافتن به مرحله نهایی تشخیص داده شد.

یادداشت، اخبار و گزارش‌هایی از ادب‌و‌هنر

در چشمانت شنامی کنم و در دست‌هایت می‌میرم

مصطفی مستور، در خارج از ایران نیز مخاطبانی پیدا کرده‌است و آثارش به‌زبان‌های مختلفی ترجمه شده است. ژرژ چاریبخش بر اساس دو داستان «در چشمانت شنا می‌کنم و در دست‌هایت می‌میرم» و «مصائب چند چاه عمیق»، او، در سالن سننترال استیج شهر ریچموند در آمریکا نمایشی را روی صحنه می‌برد.

چه کسی رئیس جدید سازمان اسناد و کتابخانه ملی می‌شود

گفته می‌شود اگر امروز صالحی‌امیری از مجلس شورای اسلامی برای تصدی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رای اعتماد بیاورد و جایگزین علی جنتی شود، رئیس‌جمهور قرار است حسام‌الدین آشنا، معاون فرهنگی خود را برای ریاست کتابخانه ملی معرفی کند.

دستاوردهای حضور ایران در نمایشگاه کتاب بلگراد

پلی بین ادبیات ایران و صربستان

سارایوو در بوسنی، آثار فارسی می‌خواندند و در این دوره تا دوردست‌های بالکان صدها شرح و ترجمه آثار ادبی برجسته فارسی نوشته شده و بی گمان این تأثیر یک سویه نبوده است و ایرانیان نیز از راه عثمانی با اندیشه‌های اروپایی آشنایی یافته‌اند. محققانی چون فهیم بابراکتارویچ از پیشگامان خاورشناسی در یوگسلاوی بوده‌اند و آثار ارزنده‌ای از ادبیات فارسی و تاریخ ایران را به زبان صربی ترجمه کرده‌اند و مردم این سرزمین را با فرهنگ ایرانی آشنا ساخته‌اند. از آثار و اندیشه‌های عمر خیام نیشابوری تا حافظ، فردوسی، مولوی، رودکی، انوری، عطار، سعدی و جامی را به مردم صربستان شناساند و خوشبختانه این راه‌رهوران دیگری را پیدا کرده و این تلاش‌ها تاکنون تداوم داشته است. علی اصغر محمدخانی در ادامه ترجمه رضا براهنی از رمان «پلی بر رودخانه درینا» اثر ایوو آندریچ را نام برد که ۵۰ سال پیش در ایران منتشر شده و با اشاره به این نکته که در این نیم‌قرن کمتر از ۱۰ عنوان کتاب از ادبیات صربستان به فارسی منتشر شده است، تأکید کرد که ایرانی‌ها چندان از ادبیات معاصر صربستان شناختی ندارند. محمدخانی در ادامه با اشاره به برداشت ایرانی‌ها از آثار ترجمه شده چهار نویسنده ایوو آندریچ، برانیسلاو نویش، دانیلو کیش و دیوید الجاری گفت. بنابر گزارش او از آندریچ یکی از نویسندگان برجسته صربستان و برنده نوبل ادبیات ۱۹۶۱. م جدای از رمان «پلی بر رودخانه درینا» دو اثر دیگری ترجمه شده که عبارتند از «خانم از سارایوو» که به قلم بهزاد برکت و هرمز ریاحی و داستان «عطش» به قلم حسن ملکی. برانیسلاو نویش، نویسنده دیگر شاخص ادبیات صربستان است که به گفته علی اصغر محمدخانی هنوز در ایران خوب معرفی نشده است. از این نویسنده سه کتاب «فیل در پرونده» و «قلم سرورژ استپانیان، «خانم وزیر» و «مروم» به قلم فرانزه گرجی و مهدی ایزدیار به فارسی ترجمه و منتشر شده است. محمدخانی آثار نویش را از منظر زیباشناختی تحلیل کرد و او را مانند گوگل و چخوف برای ادبیات صربستان دانست و در جمع ادبیات صربستانی در غرقه ایران گفت: «باید با کمک مراکز ادبی و منتقدان

صربستان به معرفی بیشتر برانیسلاو نویش در ایران پرداخت تا علاقه‌مندان ادبی و هنری با داستان‌ها، نمایشنامه‌ها و قدرت قلم برانیسلاو نویش آشنایی بیشتری پیدا کنند. نویش در داستان‌هایش به برخی روابط اجتماعی اشاره کرده است که نمونه‌های آن را می‌توانیم در ایران ببینیم. ربا، دروغ، رابطه کارمندان با مدیران، در داستان‌ها او در مجموعه داستان «فیل در پرونده» به خوبی با زبان طنز ترسیم شده است. اگر آثار دیگری مانند «فرد مظلون»، «نماینده مردم» به فارسی ترجمه شود، تصویر دقیق‌تری از زندگی و آثار دیدگاه‌های او برای جامعه ادبی ایران ترسیم می‌شود. این فعال فرهنگی در ادامه از ترجمه آثار دانیلو کیش در ایران گزارشی داد که فقط به کتاب «گورخانه‌ای برای بوریس داویدویچ» با ترجمه ابتهاج نوایی اشاره می‌شود.

در این نیم قرن کمتر از ۱۰ عنوان کتاب از ادبیات صربستان به فارسی منتشر شده است، ایرانی‌ها چندان از ادبیات معاصر صربستان شناختی ندارند

گذر از رودخانه درینا

علی اصغر محمدخانی همچنین به مقاله‌ای اشاره کرد که با عنوان «گذر از رودخانه درینا» (ایرانی‌ها از ادبیات صربستان چه در سر دارند؟) در آنجا ارائه داده و با استقبال روبه‌رو شده است. به گزارش «فرهیختگان» معاون فرهنگی و بین‌الملل موسسه شهر کتاب در گزارشی که در نمایشگاه کتاب بلگراد ارائه داد، از ویژگی‌های فرهنگی دو فرهنگ خبر داد و به رد پای باورها و اندیشه‌های ایرانی در مغرب‌زمین اشاره کرد و گفت: «منطقه بالکان و آاتولی نیز از فرهنگ و زبان و ادب فارسی تأثیر پذیرفته است و عثمانی‌ها در گسترش زبان و ادب فارسی در بخش اروپایی متصرفات‌شان بسیار مؤثر بوده‌اند. در بسیاری از شهرهایی که در اروپا به دست عثمانی‌ها افتاده از نیکوزیا در قبرس تا باغچه‌سرای در کریمه و

غرفه ایران در نمایشگاه بلگراد

رضا یزدانی در تئاتر شهر آوازخوانی می‌کند

خواننده آلبوم «ساعت فراموشی» در جدیدترین نمایشنامه محمد رحمانیان با نام «هفت مجلس در عزرا و معجزه» آواز می‌خواند. عبدالجبار کاکایی، سپیده ذهنی و افشین مقدم نیز ترانه‌سرایانی هستند که از آثار آنها در این اثر استفاده شده است. یزدانی پیش از این نیز با رحمانیان همکاری مشترک داشته است.

مرور ۴۵ سال آثار تاها بهبهانی در نیاوران

نیست معشوقی ز او نزدیک‌تر

آثار تاها بهبهانی

هنر و بین علاقه‌مندان به آثارش مشهود هستند. زندگی هیجان‌انگیز و خلاقانه او موجب شده است مستندسازان سه فیلم از زندگی و آثارش بسازند که این فیلم‌ها به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی و آلمانی برگردان شده است. این هنرمند پس از چهار سال، نمایشگاه انفرادی خود را با نام «نیست معشوقی ز او نزدیک‌تر» در گالری فرهنگسرای نیاوران به در معرض تماشا علاقه‌مندان قرار داده است. این پرندگان اغلب از ادبیات ایرانی سر برآورده‌اند که نشان‌دهنده علاقه هنرمندان به ادب این مرز و بوم است.

پرندگان او نشان و نمادی از انسان امروز است که هنوز سودای ملکوتی در سر دارند. تاها بهبهانی پرندگانش را با کالیگرافی، تایپوگرافی، رنگ و کمپوزسیون‌های گوناگون روی بوم، تخته و کاغذ جان داده است و بر فلزهای خشن، لطافت آنها را با حکاکی نشان داده است و گاه هم پرندگان در بلورهای شیشه‌ای لاجوردی هستند یا در قالب مجسمه‌هایی برنزی که حد و اندازه‌شان بزرگ است. این پرندگان در مدالیون‌های برنز، نقره یا طلا نیز آفریده شده‌اند و در وترین‌ها به نمایش گذاشته شده‌اند. نمایشگاه جدید این هنرمند فرصتی خوب است تا بار دیگر مشاهدگر پرندگان او باشیم. خودش می‌گوید: «در این مجموعه آثاری از سالال ۵۱ تا ۹۵ خورشیدی را نمایش خواهم داد و می‌توان این نمایشگاه را مروری بر آثار من دانست.»

حاشیه

تخت «اتاق خواب» ونگوگ پیداشد

تابلوی «اتاق خواب»

ایین نامه در جواب درخواست قرض گرفتن نقاشی‌های «ونگوگ» نوشته شده و در آن آمده است: «می‌توانم تختی را که در نقاشی «اتاق خواب» تصویر شده است، به شما بدهم.» موزه‌ای که قرار بود این تخت را برای نمایش قرض بگیرد، به‌خاطر بمباران سال ۱۹۴۴ هرگز تأسیس نشده است و این کار تاریخدان را برای پیگیری پیدا کردن تخت دشوار کرده است. تا اینکه او سرانجام سال ۲۰۱۵ موفق شد پسر «ونسان» دوم را در ۹۳ سالگی ملاقات کند و از طریق او متوجه شود که تخت «ونگوگ» به یک خانواده در «آرنهم» بخشیده شده که بعدها به شهر «بوکسمیر» نقل مکان کرده‌اند.